

აკადემიკოსი ნიკო იაკობის ძე მარი-მსოფლიო სახელის მემკვიდრე რიცხვს განეუფნება. ი. სტალინმა მის სახელს დიდი ზიანი მიუყენა, მაგრამ მემკვიდრის ფილოლოგიური გამოკვლევებს ვერაფერი დააკლო და თავადაც აღიარა მათი დიდი მნიშვნელობა. მასზე ბევრი დაიწერა და დაიწერება. ჩვენ გვებაყება, რომ იგი საქართველოში დაიბადა და აღიზარდა. ასეთი დიდი მასშტაბის აღმანიშნები ჭირდება პატარა ერს და მათი შეფასების და აბრევაციის უნარა ღმერთმა ხუ სოფელშია. ეს წერილი პროფ. ვსოვარ ი. იხსნებ მეგრული მეთად-სახარგებლო და სოლიდური ნა-სოოსა დასაწერიისა კუკვითიმე საუბარში, თა. 1935 წ., რადგან საბაძღვე არც გაეცოდა და არც წაბეჭდებოდა სადმე, რომ სპირიტონ, (სახსონ) თემურაზის ძე გუგუშვილი ნიკო მარის სასიამოვნო იყო. მოკლედ, ამ წიგნიდან ვიგებთ, რომ იაკობ მარის სიკვდილის შემდეგ (1779-1879) მისი მეორე ხელწილი, ახალგაზრდა ალათი მადულარია (მეცხვირის დედა) ცოლად გაუყა ანაურ სპირიტონ (სახსონ) გუგუშვილს, მისგან ალათს შეეძინა ორი ვაჟი: ალექსანდრე (აკაკი) და იონა. ალექსანდრე სიურმის ასაკში გარდაიცვალა ნიკო მარის საყვარელმა იონას იმობდა და პატივცემით ეპყრობოდა მამინაცვალსაც. (იხ. ზემოთ მითითებული წიგნი, გვ. 228).

ამ აბაზმა დამინტერესა, მინდოდა იონას შემდგომ ბედ-აღბალში გავრკვეულიყავი. ამ მიზნით ჩოხატაურს ვეწვიე და მუხუშუმის დირექტორს მარინე შარაშანიძეს ვესაუბრე, მან მითხრა, რომ შენი თანამოგვარე იონას შესახებ აქ ვერაფერს შეიტყობო. მალე ჩემი წერილის საპასუხოდ ნიკო მარის ძმის შვილიშვილი სულიკო მისხილის ძე მარისაგან ბარათი მივიღე, იგი მწერს: „მე ხშირად მხმენია მამაჩემისაგან და ჩვენებისაგან, რომ ნიკო მარს ჰყავდა მამინაცვალი, ცხოვრებული სახსონ გუგუშვილი და ძმა იონა, რომელიც ცხოვრობდა აბაშაში. სამსონიც იქ დასაფლავდესო. მე არ ვიცნობ იონას და სხვა არაფერი ვიცი მათ შესახებ“. წერილის ავტორი (როგორც თვითონ წერს) მუშაობს ექიმად (კარდიოლოგი) ჩოხატაურში, 69 წლისაა. პედაგოგ ნათელა გუგუშვილის სელმეწყოებით მივაკვლიე იონა სპირიტონის ძე გუგუშვილის კვალს (ეწერი, აბაშის რაიონი) და ვესაუბრე მის ქალიშვილს

ლა 1907 წელს, მონაწილეობდა სამშალო ომში, მეთაურობდა ასეულს, დაბრუნებული პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწეოდა. გურიიდან ეწერიში იონას გადასახლება შემდეგ მდგომარეობას გამოუწვევია. იონას ბიძას ბესარიონ თემურაზის ძე გუგუშვილს და მის მეუღლეს ელისაბედს შვილი არ ჰყავდათ. უმემკვიდრედ დარჩენილი ცოლ-ქმარი ცხოვრობდნენ შეძლებულად, ხანში შესულებს მომვლელი სკირდებოდათ. ბიძამ თხოვა ძმისშვილს ჩამოსულიყო ოჯახით და დაპატრონებოდა მის ქონებას. იონაც ასე მოიქცა.

„არაო“, მიუღია პასუხი, შოთას გამოცხადება გადაუწყვეტია, სიცოცხლე ადგა, გადაუკაცობდა უთქვამს: „იქო, არ გრცხვინია, ხეიართვა რად გიხდა, თუ ჩემი ძმისშვილი სარო, საშენი რას შერება, როგორ კვებავს ახლენ შვილსო“. ეწერიში აგრონომი გუგუშვილს შევხვდი, რომელმაც მითხრა: „შოთა იონას ძე ჩემი სასწავლებელი იყო, იგი სპირად და საინტერესოდ გვიყვებოდა იაკო მარზე, ამით მეცხვირები-სადმი სიყვარულს გვიწერდა და თანაც სადღაც სიამაყესაც გრძნობდაო“.

ჩინაწარმი, რომელსაც ნიკო მარს უხედავდა

საბაზის ასეულს, რომელიც აქვსად და წლისაა. საბაზის (საბაზი) იაკობი საბაზის სიკვდილის შემდეგ ცოლად შეუერთა ალათი მადულარია. სიკვდილის შემდეგ იგი ალათს და მისი შვილებს: ალექსანდრე (აკაკი) და იონა. ალექსანდრე სიურმის ასაკში გარდაიცვალა ნიკო მარის საყვარელმა იონას იმობდა და პატივცემით ეპყრობოდა მამინაცვალსაც. (იხ. ზემოთ მითითებული წიგნი, გვ. 228).

„ჩინა მიყვება, რომ ჩვენი ოჯახის პატივცემილი ნიკო მარმა ბევრ გუგუშვილს მემკვიდრეობა-ს მიმავალი გზა გაუხსნაო. რამდენიმეს პეტერბურგის, ზოგს კი თბილისის უნივერსიტეტი დაუთავრებია, ზინა მათ კონკრეტულად დაგისახლებს, მაგრამ რა საჭიროა. გენიოს მემკვიდრე უყვარდა ნიკო მარს ახალგაზრდაობაში. „სამაჩემის პატარა ბარათი ბევრს ნიშნავდა“, — იღივებდა ზინა. იონა 1934 წლის აგვისტოს საბაზის ციხეში, იმდროინდელი თვით ალექსანდრე (აკაკი) სიკვდილამდე, მათი იგი 69 წლის უფროსა, სოლო მისი მეუღლე ივლითი გუგუშვილი უფრო ადრე, 1907 წელს გასოხალა წუთისოფელს, ტიფის იხსნებოდა 21 წლის სი-ლაშაშით შეყვანილი ქალი.

ამ კრიტიკულ სიტუაციაში

ამასწინათ, ზენაუნდგურ გზა-ეთში გამოქვეყნდა აკადემიკოს შალვა კერესელიძის სტატია ლა-პარაკსა და მსჯელობას პრეტორიული საქმეების უნდა მოყვეს, რაც მიგვანიშნებს იმაზე, რომ დაქვეითებულ სოფლის მეურნეობას გამარჯვებულ, უნარიანი ხელმძღვანელი და სტიმულირება სჭირდება.

აკადემიკოსი დაუფარავად ამბობს, რომ სოფლად მომუშავეთა პირადი დაინტერესება მეტი პროდუქტის მოწოდებაში, თითქმის ნულამდე დაყვანილი, იმასაც აღნიშნავს, რომ მანქანატორთა სადგურების გაუქმებით სოფელს მოეშალა ტექნიკური ბაზა, განადგურდა მისი ტექნიკა ცუდი მავლითა და უპატრონობით.

როგორც ყველგან, ასევე ჩვენთანაც არა ვართ განები-ვრებული სათანადო ტექნიკით, მარაგ-ნაწილებით, არადა მიწას სჭირდება სრულყოფილი დიდ-მწარმოებლური ტექნიკა. დღეს ვერაფერი ვერ წასწვევს ეკონომიკას, გარდა დიდი უჯვების მქონე ტექნიკისა, ანაზე მუშაობენ მეცხვირები, ეს ხეიარინ-დელი საქართველოს დღეა.

დღეს კი რაც არ უნდა მწარე იყოს შექმნილი სიტუაცია, ხელის ჩაქნევის უკლებია არა გვაქვს, რადგან სოფელი კვებავს ქალაქს.

ამ კრიტიკულ სიტუაციაში მუშას თუ გლეხს უნდა შეეუქმნათ ყველა პირობა ნოსავლიანობის გადიდებისათვის.

ბ. გივიანი,
ზედაეწერის მეურნეობის მთავარი მექანიკატორი.

რედაქტორი აბ მანტურია

საპარტიველოს რესპუბლიკის სოფლისა და საბაზო გეოგრაფიის სამინისტროს უწყის საბაზის სამეურნეო კოლექტივის ახსნა-შენიშნა 1992-1993 სასწავლო წლისათვის შემდეგ განყოფილებებსა და სპეციალ-ობებზე.

1. სოფლის მეურნეობის მექანიკოსების განყოფილება. ტექნიკოს-მექანიკოსის სპეციალ-ობით. ცხრა კლასის ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში პირველ კურსზე სწავლების ვადით 3 წელი.

2. საბაზალტრო აღრიცხვის განყოფილება — ბუღალტრის სპეციალ-ობით, ბუღალტრული აღრიცხვა და ანალიზი (სამეურნეო საბუნების სამინისტროს მექანიკოსი) საშუალოს ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში მეორე კურსზე, სწავლების ვადით 1 წელი და 8 თვე.

3. სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების წარმოების ორგანიზაცია — ტექნიკოსების განყოფილება, ორგანიზატორ-დამსახურების სპეციალ-ობით. საშუალოს ბაზაზე შექმნილ ჯგუფებში მეორე კურსზე სწავლების ვადით 2 წელი და 8 თვე.

4. ზოოკვათერინალურ განყოფილება ზოოკვათერინარის

სპეციალ-ობით. საშუალოს ბაზაზე სწავლების ვადით 2 წელი და 8 თვე. ცხრაკლასიანი საბუნების ტექნიკოსების დასავრებით დებულ ბენ საშუალო სპეციალურ განყოფილებას, მესამე კლასის ავტომობილისა და ტრაქტორისტიის მოწოდებას.

ტექნიკოსების კოლექტივად გად-კეთებით არსებითად შეიცვლება სწავლების სტრუქტურა და შინაარსი იმ ანგარიშით, რომ კოლექტის კურსდამთავრებულის აკადემიური დონე მაქსიმალურად უნდა მიუახლოვდეს უმაღლესი განათლების მქონე სპეციალისტის დონეს და გათვალისწინებულია კოლექტის კურსდამთავრებულის დიპლომში ჩაიწეროს რომ მას მიღებული აქვს „დაუმთავრებელი უმაღლესი განათლება“. აღნიშნული სტრუქტურით სასწავლებლის არსებობის ისტორიაში გადაიდგა დიდნიშვნელოვანი ნაბიჯი ახალგაზრდობის თანამედროვეობის მოთხოვნათა შესაბამისი აღზრდისა და სრულყოფილი ცოდნით შეიარაღების საქმეში.

კოლექტივი სტრუქტურით მიიღებენ გადიდებულ სტიპენდიას 400 მანეთამდე. მისაღებ გამოცდებზე დაიშვებიან მოქა-

ლაქენი, რომლებიც შემოიტანენ განცხადებას შემდეგი საბუთების თანდართვით.

1. მოწმობა ან ატესტატი განათლების შესახებ (დედანი), 2. სამედიცინო ცნობა ფორმა №086, 3. ამონაწერი შრომის წიგნიდან. 4. სასწავლებლად მივლინებულთა მონარტვა დანართი №3, №4. ეძლევათ შესაბამისი ორგანიზაცი-ებიდან. 5. 4 ცალი ფოტოსურათი გადაღებული უქულოდ 8X4, სასწავლებელში შემსვლელნი წარმოადგენენ დაბადების მოწმობას, პასპორტს ან ნამხედრო ბილეთს. განცხადებები მიიღება 15 ივლისიდან 14 აგვისტომდე. მისაღები გამოცდები ჩატარდება 15 აგვისტოდან 25 აგვისტომდე. სპეციალობისა და მიხედვით შემდეგ საგნებში: მათემატიკა, ფიზიკა, ქართული ენა, ლიტერატურა (თსულება).

შინიშნება: სოფლის მეურნეობის მექანიკოსის სპეციალ-ობაზე (1502) გავრცელება ექსპერიმენტი და აბიტურიენტები ჩაირიცხებიან უგამოცდოდ (გზა უბრებოთ).

მისამართი: ზუგდიდის რაიონი ზედაეწერის სასოფლო-სამეურნეო კოლექტივი, ტელეფონი 78-2-47.

დირექტორი.

3. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიონის სასოფლო-სამეურნეო მონარტვა — დაწესებულებების ხელმძღვანელებს!

ქ. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიონის საბინაო-კომუნალური მეურნეობის მრავალდარგოვანი კეთილმოწყობის კომბინატი გაცნობებთ, რომ კომბინატი მუშაობს სრული დატვირთვით, ამიტომ გთხოვთ დროულად გააფორმოთ ხელშეკრულება ნავაგის გაზიდვა-ზე, რაც დიდად შეუწყობს ხელს კომბინატის საფინანსო მდგომარეობის გაჯანსაღებას.

წარმოება-დაწესებულებისათვის ერთი კუბური მეტრი ნავაგის გაზიდვის ღირებულებაა 101 მან, ასენიაციის მანქანის მომსახურება ერთი კუბური მეტრის 82 მანეთი და 81 კაპიკი.

მოსახლეობისათვის ნავაგის გაზიდვა თვითდატვირთვით თვეში 2-ჭერ, თვითური გადასახადი 32 მანეთი წლის განმავლობაში 884 მანეთი.

გთხოვთ მობრძანდეთ ხელშეკრულების გასაფორმებლად შემდეგ მისამართზე: ქ. ზუგდიდი, რუსთაველის ქ. №89, მესამე სართული, კეთილმოწყობის კომბინატი, ტელ: 2-85-14.

თბილისის ფსნიანი სამედიცინო ინსტიტუტი „სამარტუველო“ აცხადებს მოწოდებას 1992-93 სასწავლო წლისათვის დღის სწავლების სპეციალ-ობებზე:

ინსტიტუტს აქვს ქართული და რუსული სექტორები. სწავლის სახარტეობა 7 წელია.

საბუთები მიიღება 15 ივლისიდან 15 აგვისტომდე ყოველდღე (შაბათ-კვირის გარდა) 11-დან 16 საათამდე.

საბუთების შემოტანის დროს აბიტურიენტი საორგანიზაციო ხარტებისათვის იხდის 800 მანეთს.

მისაღები გამოცდები 17 აგვისტოდან 22 აგვისტომდე. 1. ბიოლოგია (ზეპირი). 2. ქიმია (ზეპირი).

საბუთები მიიღება და გამოცდები მოეწყობა შემდეგი მისამართზე:

თბილისი, ბუღალტრის ქ. №1. ტელ: 37-72-40, 37-18-90, 37-63-81.

№1 უნივერსიტეტის მუშა-მოსამს-ურები იუწყებიან, რომ გარდა-იცვალა ინეზა ჭიჭიკოს ასული თორღა-ნადარაია და თანაუგრობენ განსვენებუ-ლის ოჯახს.